

Opetusministeriö
Eeva-Riitta Pirhonen
Yleissivistävän koulutuksen yksikön päällikkö

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO ESITTÄÄ PERUSOPETUKSEN JÄRJESTÄMISLUVAN MYÖNTÄMISTÄ JUKOLA RY:LLE

Itä-Suomen aluehallintovirasto esittää opetusministeriölle, että Jukola ry:lle myönnettäisiin perusopetuksen järjestämislupa. Jukola ry:n lastensuojelulaitoksen sijaintipaikka on Mäntyharju.

Taustatietoja Jukola ry:stä

Jukola ry on rekisteröity yleishyödyllinen yhteisö, joka on toiminut lasten ja nuorten sijaishuoltopalveluja tuottavana yksikkönä jo yli 20 vuotta. Yhdistyksellä ei ole velkaa, ja sen talous on hyvässä kunnossa. Koko toiminta-aikana on Jukolassa annettu perusopetusta siellä oleville nuorille. Jukola ry:llä on Itä-Suomen lääninhallituksen myöntämä lupa 30 lapsen sijaishuollon järjestämiseen. Jukolan "kotikoulu" antaa yksityisopetusta Mäntyharjun koululaitoksen valvonnassa ja noudattaa Mäntyharjun perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Todistukset annetaan Mäntyharjun peruskoulusta.

Jukola ry hakee lupaa perusopetuslain 7 §:n mukaiseen perusopetuksen järjestämiseen. Opetus annetaan Jukolan toimitiloissa. Opetus kytketään vahvasti osaksi Jukolan hoito- ja kasvatustyötä. Opetuskielenä käytetään suomea. Yhdistyksen hallitus teki kokouksessaan 11.8.2009 päätöksen hakea perusopetuslain 7 §:n mukaista perusopetuksen järjestämislupaa. Opetuksen järjestämislupahakemus toimitettiin Itä-Suomen lääninhallitukseen, joka antoi asiasta lausunnon opetusministeriölle. Valtioneuvosto päättää lopullisesti opetuksen järjestämisluvan myöntämisestä.

Perusopetuksen järjestämisluvan myöntämisen edellytykset

Perusopetuslain (628/1998) mukaan kunta on velvollinen järjestämään alueensa kaikille oppivelvollisuusikäisille perusopetusta. Valtioneuvosto voi päätöksellään myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuksen järjestämiseen (7 §). Valtio maksaa perusopetuksen järjestäjille valtionosuuden ja muut rahoituslaissa määritellyt korvaukset.

Vuoden 2010 alusta voimaan tulleen uuden valtionosuusjärjestelmän (Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 29.12.2009/1704 ja laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705) mukaan kotikunta maksaa yksityiselle opetuksen järjestäjälle ns. kotikuntakorvausperustetta, joka määräytyy oppilaan kotikunnan valtionosuusperusteen mukaan. Kaikki opetuksen järjestäjät ilmoittavat oppilas- ja kotikuntatietonsa Tilastokeskukselle, joka puolestaan toimittaa tiedot valtiovarainministeriölle. Valtiovarainministeriö kokoaa tiedot kullekin kunnalle ja opetuksen järjestäjälle maksettavasta kotikuntakorvauksista ja valtionosuuksien määrästä. Valtiokonttori maksaa kuukausittain yhtä suurina erinä rahat opetuksen järjestäjälle.

Opetuksen järjestämisluvan myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- ja sivistystarpeeseen ja että opetuksen järjestäjä ja kunta, jossa opetusta järjestetään, ovat sopineet asiasta. Lisäksi hakijalla on oltava riittävät ammatilliset ja taloudelliset edellytykset opetuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Opetusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Koulutusta koskevassa lainsäädännössä (1998) eduskunta turvasi nykyisten valtion tai yksityisten koulujen säilymisen ja säilytti mahdollisuuden antaa yksityisille uusille kouluille järjestämisluvan.

Luvan myöntäminen on ns. vapaata harkintaa, jossa luvan hakijalla ei ole kuitenkaan lakiin perustuvaa oikeutta luvan saamiseen. Lupaharkinnassa voidaan päätyä tarkoituksenmukaisuusperustein kielteiseen ratkaisuun, vaikka edellä todetut oikeudelliset myöntämisedellytykset täytyisivätkin. Yksityiskoulujen määrä on Suomessa vakiintunut. Yksityisissä kouluissa käy noin 2 % perusopetuksen oppilaista. Heistä suurin osa opiskelee yleispedagogisissa kouluissa. Eräissä kouluissa on sitouduttu vahvasti syrjäytymisen ehkäisyyn (mm. vammaisopetus, muiden kuin oppivelvollisuusikäisten opetus) tai erityislahjakkaiden huomioimiseen. Yksityisiä perusopetuksen järjestäjiä on kaikkiaan noin 90. Perusopetusta antavat varsinaisten peruskoulujen lisäksi mm. kansanopistot ja aikuislukiot, jotka toimivat erityisesti muiden kuin oppivelvollisuusikäisten opetuksen järjestäjinä.

Itä-Suomen kolmessa maakunnassa on yhteensä vain 4 yksityiskoulua: Pohjois-Savossa on Kuopion kristillinen koulu ja Kuopion steinerkoulu. Pohjois-Karjalassa on Itä-Suomen koulu (suomalais-venäläinen koulu; Lappeenranta–Imatra–Joensuu) ja Siikasalmen koulu (Liperissä kristillinen adventtikirkon piirissä toimiva korvaava koulu). Etelä-Savossa ei ole tällä hetkellä yhtään yksityiskoulua.

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaisesti perusopetuksen järjestämisen lähtökohdaksi on yhtenäisen peruskoulu ja kuntien järjestämä perusopetus, jota yksityiset koulut täydentävät. Yksityisen koulujen roolina on omalta osaltaan vahvistaa suomalaisen koulujärjestelmän moniarvoisuutta sekä mahdollistaa huoltajien aktiivinen rooli kouluvalinnassa.

Jukola ry:n opetustoiminnasta

Jukola ry:n oppilaat tulevat Jukolaan eri puolilta Suomea. Heillä on monien perhe-, käytäytymis-, päihde-, rikos-, rajattomuus- ym. ongelmien lisäksi aina koulunkäyntiin liittyviä vakavia ongelmia, joskus koulua ei ole käyty pitkään aikaan. Mäntyharjun kunta tukee voimakkaasti Jukola ry:n opetuksen järjestämislupahanketta. Mäntyharjun kunnalla ei ole tarjota Jukolaan sijoitetuille lapsille ja nuorille heidän tilanteensa vaatimaa koulupaikkaa. Kunta katsoo, että Jukolan yksityiskoulu täydentäisi hyvin kunnan opetuspalveluja eikä täten kilpailisi sen oman koulutustarjonnan kanssa. Sekä Mäntyharjun kunta että Jukola ovat yhtä mieltä siitä, että Jukolan yli 20 oppilaan sijoittaminen kunnan kouluhin olisi kasvatuksellisesti ja opetuksellisesti huono ratkaisu. Tämä aiheuttaisi kohtuuttomia ongelmia ensisijaisesti Jukolaan sijoitetuille nuorille, mutta myös kunnan koulutoimelle. Mäntyharjun kunta on saanut myös Jukolasta apua joissakin tapauksissa, kun oppilaan opiskelu ei ole onnistunut kunnan koulussa. Jukolassa näiden nuorten opiskelu on lähtenyt sujumaan.

Jukola ry on antanut koko toimintansa ajan laadukasta ja vaikuttavaa hoito- ja kasvatustyötä sinne huostaan otetuille lapsille ja nuorille. Huomionarvoista on, että Jukola on alusta lähtien antanut yksityisopetusta laitokseen sijoitetuille lapsille ja nuorille. Jukolassa opetus on kytketty saumattomasti yhteen laitoksen muuhun hoito- ja kasvatustyöhön. Tämä Jukolassa toteutettu kokonaisvaltainen ja ympärivuorokautinen kasvatustyyli on osoittautunut yli 20 vuoden aikana hyvin toimivaksi. Nämä sekä kasvatuksellisesti että opetuksellisesti usein hyvin haasteelliset nuoret ovat päässeet lähes poikkeuksetta kiinni säännölliseen opiskelurytmiin. Merkittävä osa Jukolan oppilaista on vuosien aikana suorittanut yli-

oppilastutkinnon. Hyviä tuloksia tuottanut kotikoulu on ollut usein ratkaiseva syy kuntien päätökseen sijoittaa huostaan otettu lapsi juuri Jukolaan.

Opetusta annetaan pienryhmissä noudattaen peruskoulun yleisopetuksen opetussuunnitelmaa. Mahdollisuuksien mukaan mukautettu henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma pyritään purkamaan. Peruskoulun oppimäärän Jukolan kotikoulussa on suorittanut runsaat 200 oppilasta.

Jukolassa on neljä päätoimista opettajaa. Lisäksi on tuntiopettajia musiikin, teknisten töiden ja ortodoksiuskonnon opetuksessa. Opettajista kolmella on opettajan pätevyys. Lukuvuoden 2009–2010 alusta palkattiin myös osa-aikainen erityisopettaja. Syksyllä 2010 erityisopettajan toimi pyritään vakinaistamaan. Jos Jukola ry:lle myönnetään opetuksen järjestämislupa, sitoutuisi se noudattamaan opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettua asetusta (986/1998), jonka mukaan epäpätevää henkilöä ei saa palkata yli kuuden kuukauden mittaiseen palvelussuhteeseen ilman, että ensin on selvitetty, onko kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita saatavilla. Selvittämisen tulee tapahtua esimerkiksi julistamalla tehtävä haettavaksi. Mikäli aktiivisesta etsimisestä huolimatta kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöä ei ole tarjolla, epäpätevä voidaan palkata enintään vuodeksi, mutta tällöinkin edellytetään, että hänellä on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito.

Koululla on oma keittiö ja ruokala sekä keittäjä-emäntä. Kouluterveydenhuoltopalvelut ostetaan Mäntyharjun terveyskeskuksesta. Opinto-ohjaajan, koulukuraattorin ja koulupsykologin palvelut ostetaan Mäntyharjun kunnalta.

Tähän saakka Jukola on yksin vastannut kokonaisuudessaan koulun kustannuksista. Koulu ja sen oppilaat eivät ole saaneet valtionosuuksia eivätkä sijoittajakunnat ole erikseen maksaneet koulusta. Koulun ylläpito on maksettu tavanomaisen suuruudesta hoitopäivähinnasta. Tilannetta ei voi pitää läpinäkyvänä eikä oikeudenmukaisena maksajien näkökulmasta.

Itä-Suomen aluehallintoviraston esitys

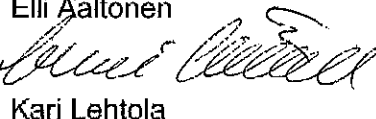
Itä-Suomen aluehallintoviraston käsityksen mukaan opetuksen järjestämisluvan myötä Jukola pystyisi nykyistä tehokkaammin ja pitkäjänteisemmin kehittämään kouluaan ja opetustaan. Opetusluvan myöntäminen olisi selkeästi Jukolassa asuvien lasten ja nuorten etujen mukaista. Nykyisellään Jukolan kotikoulu toimii ilman valtion valvontaa. Opetuksen järjestämisluvan sekä kotikuntakorvausten ja valtionosuuksien myötä myös Jukolan koulu saataisiin valtion valvonnan ja kontrollin piiriin. Tämä olisi kaikkien osapuolten etu.

Itä-Suomen aluehallintoviraston kantana on, että Jukola ry täyttää perusopetuslain 7 §:n mukaiset edellytykset opetuksen järjestämisluvan saamiseksi. Itä-Suomen aluehallintovirasto esittää opetuksen järjestämisluvan myöntämistä Jukola ry:lle.

Ylijohtaja

Elli Aaltonen

Sivistysloimentarkastaja

Kari Lehtola

TIEDOKSI Jukola ry
Tiedotusvälineet (erillinen tiedote)

ITA-SUOMEN ALUEVIRASTO

puh. 020 636 1030
fax 015 760 0150
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
PL 50, 50101 Mikkelä

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
PL 94, 80101 Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12–14
PL 1741, 70101 Kuopio